

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

МЕХАНИЗЪМ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ОБЩНСКИ ПОЛИТИКИ

Юли 2014 г.

Изготвен от „И-Финанси“ ЕООД в изпълнение на проект „Въвеждане на механизми за наблюдение и контрол при реализацията на общински политики чрез прилагане на стратегически планове и програми“ по Договор за предоставяне на БФП № 13-13-5/27.11.2013 г. между община Ценово и ОП „Административен капацитет“, съфинансирана от ЕС чрез ЕСФ

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Настоящият документ е изготвен в изпълнение на проект „Въвеждане на механизми за наблюдение и контрол при реализацията на общински политики чрез прилагане на стратегически планове и програми“ по Договор за предоставяне на БФП № 13-13-5/27.11.2013 г между община Ценово и ОП „Административен капацитет“, съфинансирана от ЕС чрез ЕСФ

Настоящият механизъм е разработен съгласно изискванията на Законът за регионално развитие, Правилника по прилагането му, Законът за местната администрация и местното самоуправление и други релевантни законови и подзаконовни нормативни актове.

Общи положения

Чл.1. Настоящият механизъм има за цел да определи:

/1/ Системата за наблюдение и контрол на изпълнението на стратегически документи/общински политики, в т.ч.:

1. източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информация;
2. индикаторите за наблюдение;
3. органите за наблюдение, организацията и методите на тяхната работа;
4. системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

/2/ Условието и реда за извършване на оценка и актуализация на стратегически документи за местно развитие, в частност Общинския план за развитие.

Наблюдение и контрол на реализацията на общински политики

Чл. 2. Наблюдението на реализацията на общински политики и стратегическите документи за местно развитие се извършва с цел постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на местното развитие.

Чл.3. Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите в общинските политики за местно развитие съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на документите за стратегическо планиране на местното развитие.

Чл. 4. Наблюдението на изпълнението се извършва въз основа на данни на Националния статистически институт, на административната статистика на Агенцията

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

по заетостта, както и на данни от други надеждни регионални и местни източници на информация.

Чл. 5. Периодичността на събиране на данни следва да се извършва на годишна база. При необходимост и/или по искане на органите за наблюдение срокът може да бъде намален до шест месеца, в случай, че характерът на исканите данни позволяват това.

Чл. 6. Обработката на събраните данни и информация за индикаторите на наблюдение следва да се извършва чрез използване на електронни таблици.

Чл. 7. /1/ Индикаторите за наблюдение на реализацията на общински политики и стратегическите документи за местно развитие се определят на база заложените цели и приоритети за развитие с посочване на конкретни мерни единици, базови и индикативни стойности и се вписват в матрична карта, приложение към съответния стратегически документ.

/2/ Матричната карта с конкретно определени индикатори за резултат и изпълнение е основен инструмент за наблюдение и оценка за изпълнение на общинските политики/стратегическите документи за развитие.

Чл. 8. Отговорните лица за събиране и обработка на данните и информацията необходима за наблюдение изпълнение на общинските политики / стратегическите документи за развитие се посочват в Матрицата на индикаторите или се определят със заповед на кмета.

Чл.9. Обобщаването на данните се извършва от служител в общинска администрация Ценово определен със Заповед на кмета.

Чл. 10. Сроковете за събиране и обработка на данните и изготвяне на доклад:

/1/ Събиране на данни и информация от източниците посочени в чл. 4 в срок до 15 февруари на годината следваща периода на отчитане;

/2/ Попълване на Матрицата на индикаторите в срок до 1 март на текущата година;

/3/ Обобщаване на информацията и изготвяне на окончателната Матрица на индикаторите, в срок до 15 март на годината следваща периода на отчитане;

/4/ Изготвяне на годишен доклад от кмета на общината и внасяне пред Общински съвет в срок до 31 март на годината следваща периода на отчитане.

Чл.11. Органи за наблюдение са:

/1/ Общински съвет

/2/ Обществен съвет за наблюдение и контрол към Кмета на община Ценово.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Чл. 12. Обществен съвет за наблюдение и контрол

/1/ Се създава с цел да се формира организационната надстройка за постигане на целите на партньорското сътрудничество между община Ценово и местните общности

/2/ Общественият съвет организира и осъществява своята дейност в съответствие с действащото българско и европейско законодателство, българските и европейските стратегически програмни и планови документи.

/3/ Съветът е постоянно действащ консултативен и мониторингов орган към кмета на община Ценово с функции по разработване мониторинг на общински политики и проекти, финансирани с безвъзмездни финансови помощи от Европейския съюз и от международни програми и проекти.

/4/ Общественият съвет за наблюдение и контрол е орган, в който участие вземат местни лидери (експерти / представители на бизнес структури / представители на структурите на гражданското общество/ представители на държавни институции) с експертиза в конкретните области на политика:

- ✓ Икономика и общинска собственост
- ✓ Местни данъци и такси
- ✓ Регионално (местно) развитие
- ✓ Териториално устройство
- ✓ Благоустройство, инфраструктура и транспорт
- ✓ Образование
- ✓ Здравеопазване и социални дейности
- ✓ Околна среда и води (екология)
- ✓ Гражданско състояние
- ✓ Аграрна политика
- ✓ Култура, спорт, туризъм
- ✓ Обществен ред
- ✓ Други

/5/ Съветът е с постоянна численост от 21 души, 20 съгласно ал. 4 и 1 от общинска администрация.

/6/ Общественият съвет се събира всяка година в периода между 15 – 20 март, след като е извършено обобщаването на Матриците на индикаторите по секторни политики.

/7/ Общественият съвет има правото да свиква събрание извън посочения срок в ал. 6

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

при съществени промени на икономическите и социалните условия в общината, в съответствие с актуализирания документ за изпълнение на областната стратегия за развитие, в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС и други.

/8/ В случаите по ал. 7 Съветът се свиква по инициатива на кмета на община Ценово.

Чл. 14. /1/ Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие съгласно настоящия механизъм.

/2/ За резултатите от наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се разработва годишен доклад в срок посочен в чл. 10, ал. 4.

/3/ Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се изготвя съгласно настоящия механизъм и се одобрява от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

/4/ Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка на общинския план за развитие.

/5/ Копие от годишните доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се изпраща на председателя на областния съвет за развитие в 7-дневен срок от решението за тяхното одобряване.

/6/ Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие съдържа информация за:

1. общите условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
2. постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение;
3. действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие, в т. ч.:
  - а) мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
  - б) преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
  - в) мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие;
  - г) мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

със секторните политики, планове и програми на територията на общината;

д) мерките за прилагане принципа на партньорство;

е) резултатите от извършени оценки към края на съответната година;

4. заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението

Чл. 15. Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на общинския план за развитие се осигурява от бюджета на общината.

Оценка и актуализация на стратегически документи за местно развитие

Чл. 16. /1/ Кметът на общината организира изработването, съгласуването и актуализирането на стратегическите документи за местно развитие

/2/ Кметът на общината осъществява координация и контрол върху процеса на разработване и съгласуване на стратегическите документи за местно развитие.

Чл. 17. Стратегическите документи се обсъждат и съгласуват със заинтересованите органи и организации, с икономическите и социалните партньори, както и с физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината.

Чл. 18. /1/ В срок до 4 месеца преди началото на действието на съответния стратегически документ същият се представя пред заинтересованите страни.

/2/ За целта се организира публично обсъждане чрез разлепяне/изпращане на съобщения и/или публикуване на покана на официалната страница на общината не по-късно от 7 дни преди самото събитие.

/3/ Проектът на стратегическият документ се публикува на страницата на общината до 7 дни преди публичното обсъждане.

Чл. 19. Всеки стратегически документ за местно развитие се обсъжда и приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината в срок 3 месеца преди началото на периода на неговото действие.

Чл. 20. Всеки стратегически документ и решението на общинския съвет за неговото приемане се публикуват на официалната интернет страница на Община Ценово.

Чл. 21. /1/ Всеки стратегически документ за местно развитие се актуализира:

1. при съществени промени на икономическите и социалните условия в общината;
2. в съответствие с актуализирания документ за изпълнение на областната стратегия за развитие;
3. в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

законодателството на ЕС;

4. при съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на общинския план за развитие;

5. на основата на резултатите от междинната или последващата оценка.

/2/ За актуализиране на съответния стратегически документ разработва актуализиран документ за изпълнение за остатъка от периода на неговото действие.

/3/ Изработването и приемането на документа по ал. 2 се извършва при условията и по реда за изработване и приемане посочени в чл.19.

Чл. 22. Финансирането на процеса на изработване, съгласуване с партньорите и актуализиране на стратегическите документи за местно развитие се осъществява чрез бюджета на общината.

Чл. 23. Междинна оценка на изпълнението на стратегическите документи за местно развитие, в частност общинския план за развитие се извършва в срок не по-късно от четири години от датата на влизане в сила на документа (септември 2018 година.)

Чл. 24. Последваща оценка се извършва не по – късно от една година след срокът на действие на документа.

Чл. 25. Междинна и последваща оценка на съответния стратегически документ може да се извърши както от вътрешни за администрацията експерти (определени със заповед на кмета), така и от външни като задължително се спазват законовите и нормативни документи за съдържание, структура и методика.

Чл. 26. Експертите, участващи в извършването на оценки на документите за стратегическо планиране на местното развитие, трябва да отговарят на следните изисквания за квалификация:

1. да имат придобита образователно-квалификационна степен "магистър";

2. да са осъществявали ръководна, експертна, преподавателска или научна дейност в продължение най-малко на 5 години през последните 10 години в областта на устойчивото интегрирано регионално и местно развитие, в т.ч. изработване на социално-икономически и екологични анализи, проучвания, стратегии, планове, програми, доклади и оценки в публичния сектор;

3. да притежават опит в подготовката, осигуряването на информация и публичност и оценката на дейности, свързани с провеждането на регионалната политика и прилагането на структурните инструменти на ЕС.

Обекти на наблюдение и оценка. Методи и документи за наблюдение и

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

оценка.

Чл. 27. /1/ Обекти на наблюдение и оценка са стратегиите, програмите и плановете за осъществяване на общинските политики в сферата на:

1. общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация;
2. устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;
3. образованието;
4. здравеопазването;
5. културата;
6. благоустрояването и комуналните дейности;
7. социалните услуги;
8. опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;
9. поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници;
10. спорта, отдиха и туризма;
11. развитие на малкия и средния бизнес.

/2/ Подобекти на наблюдение и оценка са мисията, визията, целите, приоритетите, мерките, резултатите (индикаторите) и финансовите ресурси на стратегиите, програмите и плановете за осъществяване на общинските политики.

Чл. 28. Обекти на контрол са:

1. Сроковете за изпълнение на конкретни дейности и задачи от програмите за изпълнение на общинските политики;
2. Изпълнение на одобрените мерки за решаване на проблемите по изпълнение на общинските политики, заложен в докладите от наблюдение изпълнението на стратегическите документи за местно развитие;
3. Вложените средства.

Чл.29./1/ Документи за осъществяване на наблюдение са:

1. Въпросници;
2. Анкетни карти;
3. Протоколи от провеждане на публични мероприятия;
4. Матрични карти за оценка на индикаторите;
5. Мониторингови доклади.

/2/ Докладите трябва да предоставят информация за:

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1. Основни положения за извършената работа;
2. Постигнатият напредък в изпълнението на целите и приоритетите;
3. Изпълнението на мерките за решаване на проблемите, описани в предходните доклади;
4. Възникналите проблеми и предприетите мерки след предходните доклади;
5. Прогноза за очакваното изпълнение на целите и приоритетите през следващата финансова година и до края на периода на действие на общинските политики.

Чл.30. Осъществяването на наблюдението като процес включва следните шест етапи:

1. Подготовка;
2. Събиране на информация;
3. Анализиране на информацията и определяне на силните и слабите страни, съответните възможности и заплахи;
4. Изготвяне на доклад;
5. Връчване на доклад;
6. Разработване на план на действие за изпълнение на мерките, заложен в доклада.

Чл.31. /1/ Оценката на изпълнението на заложените в стратегическите документи за местно развитие цели се осъществява чрез: бързи оценки (rapid appraisal/assessment); одит на изпълнението; оценка на показатели (benchmarking).

/2/ Оценката на изпълнението от страна на вътрешни за общинската администрация експерти се осъществява чрез бързи оценки на индикаторите, чрез метода „матрица на индикаторите”.

/3/ Оценката на изпълнението от Обществения съвет за наблюдение и контрол се осъществява чрез бързи оценки на качествените показатели.

/4/ Оценката на изпълнението от външен за администрацията експерт (независим консултант) се осъществява чрез одит на изпълнението и оценка на показатели (benchmarking).

Настоящият Механизъм за наблюдение и контрол на реализацията на общински политики е приет с Решение ...../.....2014 година на Общинския съвет на Община Ценово.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

МАТРИЧНА КАРТА ЗА ОЦЕНКА НА ИНДИКАТОРИ НА ОБЩИНСКИ ПОЛИТИКИ

Настоящата матрична карта за оценка на индикатори се попълва във връзка с осъществяване на мониторинг (наблюдение и оценка) на изпълнението на общинска политики/стратегически документ за местно развитие „.....” и има за цел да се изследва напредъка при изпълнението, чрез набор от специфични и конкретни, количествено измерими, обективни показатели. Тя се разработва и попълва с цел, за да се вземат правилните управленски решения.

ИНДИКАТОРИ

№ по ред	Наименование на индикатора за продукт	Специфична цел ¹	Източник на информация ²	Мерна единица	Базова стойност ³	Целева стойност ⁴	Период на мониторинга ⁵		Приключване на периода	
							Стойност ⁶	% ⁷	Стойност	%
1.										
2.										
и т.н.										

Забележки:

1. В таблицата се добавят допълнителни редове съобразно броя на индикаторите.
2. В таблицата се добавят допълнителни колони съобразно планираната честота на изготвяне на матрицата.

Дата:

Име и фамилия:

¹ Посочва се номерацията на специфичната цел на политиката, която измерва индикатора.

² Попълва се източника на информация който набира данни за съответния индикатор – национална агенция или институт, звено в администрацията или друго).

³ Попълва се стойността на индикатора към момента на стартиране изпълнението на политиката.

⁴ Попълва се целевата стойност на индикатора, която се очаква да бъде постигната в края на периода на изпълнение на политиката.

⁵ Попълва се датата към която се разработва мониторинговата оценка, чрез Матрицата. Добавят се допълнителни колони за всяка следваща мониторингова оценка.

⁶ Попълва се стойността на индикатора с натрупване.

⁷ Попълва се процента на постигане на целевата стойност на индикатора по формулата:

$(\text{Стойност за периода} - \text{Базова стойност}) / (\text{Целева стойност} - \text{Базова стойност}) * 100.$

